

NIEDZIELA

TYGODNIOWY DODATEK BEZPŁATNY

Nr. 12

Katowice, dnia 24-go marca

1929

Niedziela Palmowa.

LEKCJA

z Listu błogosławionego Pawła apostoła do Filipensów,
rozdział II, wiersz 5—11.

Bracia; to w sobie czujecie, co i w Chrystusie Jezusie: który będąc w postaci Bożej, nie poczytał za drapieżstwo, że był równym Bogu: ale wyniszczył samego siebie, przyjąwszy postać sługi, stawszy się na podobieństwo ludzi, i postawą należony jako człowiek. Sam się poniżył, stawszy się posłusznym aż do śmierci, a śmierci krzyżowej. Dla tego i Bóg wywyższył go i darował mu imię, które jest nad wszelkie imię: aby na Imię Jezusowe wszelkie kolano klękało, niebieskie, ziemskie i piekielne: i żeby wszelki język wyznawał, iż Pan Jezus Chrystus jest w chwale Boga Ojca.

EWANGELJA

u św. Mateusza, rozdział XXI., wiersz 1—9.

W on czas: Gdy Jezus, zbliżając się do Jerozolimy, przychodził do Betfage, na górze Oliwnej, wtedy wysłał dwóch uczniów, mówiąc im: Idźcie do stajni, które leży przed wami, a zaraz znajdziecie oslicę uwiązaną, a za nią osłę; odwiążcie i przywiedźcie do Mnie. A gdyby wam kto co mówił, powiedźcie: „Pan ich potrzebuje”, — a natychmiast je puści. To wszystko zaś stało się, aby się spełniła zapowiedź proroka, który rzekł:

„Powiedźcie córce Syjonu:
„Oto król twój idzie do ciebie.
On cichy — i dosiadł osłęcia,
młodego źrebienia osłicy.”

Uczniowie przeto poszli i uczynili, jak im Jezus przykazał. I przywiedli oslicę i źrebie, i zarzucili na nie swe płaszcze, a Jego na wierzch posadzili. A mnożąc rzesza rozścielała płaszcze swe na drodze; inni zaś obcinali gałązki z drzew, i stał je na drodze. Tłumy zaś, które poprzedzały, i które szły za Nim, wołały mówiąc:

Hosanna Synowi Dawida!
Błogosławiony, co idzie w Imię Pana!
Hosanna na niebiosach!

NAUKA.

Radowało się serce Zbawiciela na widok tej rzeszy, ścielącej mu płaszcze na drodze oraz gałązki z drzew palmowych i wołającej: „Hosanna” to znaczy: Chwała! Cześć!

„A gdy wchodził do Jerozolimy” — opowiada św. Mateusz w dalszym ciągu — ((poruszyło się całe miasto, pytając „Któż to jest?” Rzeszy odpowiadały: To prorok Jezus, z Nazaretu w Galilei.

Niechaj w tym ostatnim tygodniu Wielkiego Postu poruszy się całe miasto, całe społeczeństwo katolickie, aby rozradować serce Zbawiciela Komunią, przyjętą po wielkanocnej spowiedzi nie tylko w niedzielę palmową, lecz także w Wielki Czwartek, o ile możliwości z ta-

ką wiarą i miłością, z jaką ją przyjęli przy ostatniej wieczerzy Apostołowie święci.

Czy można po jednej spowiedzi do Stołu Pańskiego przystąpić więcej razy? Nietylko można, lecz trzeba, o ile wolni czujemy się w sumieniu od grzechu śmiertelnego, a domowe obowiązki pozwolą nam w Wielki Czwartek iść do kościoła. W dniu tym winniśmy dzięki Panu Jezusowi złożyć za ustanowienie przy Ostatniej Wieczerzy Najśw. Sakramentu oraz przejąć się uczuciem najczulszej ku Niemu wdzięczności i miłości, za mękę dla naszego zbawienia podjętą. Mianowicie w ostatnie trzy dni Wielkiego Tygodnia pytajmy się: Któż to jest ten, który na siebie wziął nasze nieprawości, który w Wielki Piątek kona na krzyżu, aby w Wielką Sobotę spocząć w grobie? — Nie wołajmy przecież radośnie Hosanna Synowi Dawidowemu, gdyż te trzy dni to czas najgłębszego smutku i ciężkiej żałoby, lecz zamiast palm ścielmy Mu serca nasze. Całując krzyż i wpatrując się w Ukrzyżowanego, powtarzajmy:

„Któryś cierpiał za nas rany,
Jezu Chryste, zmiłuj się nad nami.”

Niedziela Palmowa.

I czołem w prochu ucił, Hosanna!
Chwalał o chwalał Chwała nieustanna!
Bohdan Zaleski.

Niedziela Kwietnia czyli Palmowa jest pamiątką triumfalnego wjazdu Chrystusa Pana do Jerozolimy, kiedy to rzesze ludu, porwane entuzjazmem religijnym z powodu wskrzeszenia Łazarza, szły Zbawcy pod stopy swe szaty i palmowe gałązki. Ale, jak każdy czyn Zbawiciela i każdy wypadek z Jego życia miał zawsze głębsze znaczenie, tak i ten triumf Mistrza, triumf, — że tak powiem — demokratyczny, a pełen sielankowego uroku. Wyobraża on mianowicie zwycięstwo Chrystusa nad piekłem, grzechem i śmiercią, zwycięstwo odniesione w dniu kilka na krzyżu, które otworzyło zamknięte dotąd wrota niebieskie. Od owej prześwietej śmierci krzyżowej, ruszył z otchłani ku niebu triumfalny korowód patriarchów i ludzi bogobojnych, zmarłych przed Chrystusem; a za nimi od owej pory ciągnie nieprzerwanym pasmem pochód dusz, które w łasce Bożej świat ten opuściły.

To wszystko znalazł wyraz liturgiczny w procesji „palemkami”. Procesja ta właściwie odbywać się powinna na zewnątrz kościoła. W powrocie zatrzymuje się ona u drzwi kościelnych, zamkniętych. Wewnątrz są tylko śpiewacy, którzy naprzemian z należącymi do procesji a wyobrażającymi rodzaj ludzki, śpiewają dziękczynną chwałę Chrystusowi. Po skończonej pieśni krucyfer uderza kilkakrotnie krzyżem w drzwi, i te się otwierają. Symbolizuje to tę prawdę, że Chrystus krzyżem otworzył nam niebo, kiedy zbawieni śpiewają Barankowi wieczyste Hosanna!

Wjazd triumfalny Pana Jezusa do Jerozolimy dopełnił miary zawiści faryzeuszów, którzy też postanowili raz wreszcie skończyć z Tym, który lud sobie zjedynał nauką i cudami.

„Szukali, aby Go stracić, ale nie znajdowali, coby Mu uczynić, albowiem wszystek lud bardzo pilnie Go słuchał“ (Łuk. XIX, 48). Uradowali się też bardzo na propozycję Judasza, który miał wyszukać sposobnego czasu, jakoby im wydał Chrystusa bez rzeszy“ (Łuk. XXII, 6). Niestety! ta sama rzesza, która Zbawicielowi zgótowała jedyny w swoim rodzaju triumf, wnet za poduszczeniem faryzeuszów zmieniała się w dziki motłoch wrzeszczący pod pałacem Pilata: „Ukrzyżuj Go, ukrzyżuj!“

Powiadają, że tłum, to żywił nieświadomy siebie. Tak, ale ten żywił, gdy działa pod natchnieniem Bożem, zdolny jest do najszczytniejszych uczuć, czego klasycznym objawem dziejowym był wjazd triumfalny Chrystusa. Lecz biada ludowi, a przekleństwo i hańba tym, którzy lud przeciw Bogu prowadzą!

Ks. Charszewski.

Nabożeństwo wielotygodniowe

Zbawiciel nasz we czwartek przed Paschą rozpoczął drogę krzyżową. Ustanowiwszy Najświętszy Sakrament na Ostatniej Wieczerzy, wyszedł na modlitwę do Ogrodu Oliwnego, skąd dał się pojąć i zaprowadzić do Kajasza, gdzie Go skazano na śmierć i ukrzyżowano. Kościół katolicki przez te dni ostatnie postu stara się ceremoniami swymi i nabożeństwem uprzytomnić wiernym tę bolesną mekę Zbawiciela i przysposobić nas do godnego powitania Zmartwychwstałego Chrystusa Pana.

W Wielki Czwartek o godzinie właściwej wychodzi Msza uroczysta, w której na Gloria uderzają wszystkie dzwony, które od tego czasu milkną aż do soboty. Biskup w czasie tej sumy poświęca Oleje do chrztu, dla chorych, oraz do Bierzmowania, namaszczenia kapłanów, kościołów, królów i opatów zakonnych. Przy tej ceremonii asystuje 12 księży w ornatach, 7 diakonów i 7 subdiakonów. Po odprawieniu stosownych modlitw przez biskupa, kapłani, parami trzykrotnie przyklekając, śpiewają: „Witaj, święty Oleju, witaj święte Chryzmo. Po skończeniu sumy biskup, naśladując Pana Jezusa, który umywał Apostołom nogi, zdejmując ze siebie szaty kościelne, a przepasawszy się prześcieradłem, umywa dwunastu ubogim i całuje, przyklekając przed każdym. Obrzęd ten jest tak rzecznym, że wszyscy obecni zalewają się łzami. Tylko prawdziwy Kościół Chrystusa uczy tak wielkiej pokory. W dniu tym przeprowadza się w uroczystej procesji Najświętszy Sakrament do bocznej kaplicy na pamiątkę, że Pana Jezusa wepchnięto na noc do piwnicy. Jeden z kapłanów obnaża z obrusów wszystkie ołtarze na znak, iż cały kościół się smuci, gdy Chrystus Pan cierpi.

W Wielki Piątek kapłan celebrujący, to jest odprawiający nabożeństwo, wychodzi w czarnym ornacie i rzuca się krzyżem na stopniach ołtarza. W tym dniu Chrystus umarł, więc wszystko przyodziewa żałobę. Odśpiewywano historię Męki Pańskiej, opisana przez Świętego Jana Ewangelistę, po której ksiądz odmawia prześliczne modlitwy za kościół, za wiernych, oraz o nawrócenie odszczepieńców, żydów i pogan. Gdy ukończy te modlitwy, odsłania krzyż, przykryty welonem, czyli zasłoną, i odbywa z nim procesję, a powróciwszy, składa krzyż na poduszce i wtedy kapłan celebrujący, jako też wszyscy obecni, całują to święte znamię odkupienia naszego. Mszy świętej w tym dniu wcale niema, tylko celebrans odbywa przepisane modlitwy nad Hostią, wczoraj poświęconą, podnosi ją nad

głową jedną ręką i spożywa. Drugą Hostię, także wczoraj poświęconą, umieszcza w monstrancji i procesjonalnie przeprowadza do grobu. Odąd nieustannie wierni odwiedzają ten grób cudowny, modląc się ze skrucą, a po miastach grają nawet prześliczne i śpiewają najrzewniejsze pieśni.

W Wielką Sobotę gaś się ogień w całym kościele, a przed wielkimi drzwiami przygotowuje się suche ciernie. Kapłan wychodzi w kapie ze stosowną asystą, odprawia modlitwy i wydobyty z krzesiwa ogniem zapala poświęcone ciernie. Ogień ten wnosi się uroczysto do kościoła i zapalają się lampy i świece podczas poświęcenia paschału, który przedstawia nie stworzoną światłość, bo samego Pana Jezusa. Potem kapłan święci wodę i w chrzcielnicy miesza ją z olejami świętymi, aby gotowa była na udzielanie chrztu wszystkim, którzy tego Sakramentu potrzebują. Na zakończenie wielkosobotniego nabożeństwa odprawia się Msza uroczysta, w której na Gloria odzywają się wszystkie dzwony, milczące prawie przez trzy dni, a kapłan celebrujący śpiewa trzykrotnie wesole Alleluja. Obficie wiernych się wypogodza, że po dniach smutku zawitała im wesołość duszy. Tembardziej jeśli w ciągu Wielkiego Postu oczyścili sumienie swoje i pojednali się z Bogiem przez Sakrament Pokuty. Po miastach już w sobotę wieczorem odprawia się rezurekcja, obchodząc przy wesołym śpiewie procesję trzykrotnie z Najświętszym Sakramentem. Bo chociaż Pan Jezus dopiero w niedzielę około świtania zmartwychwstał, to pamiętajmy, że w tym kraju, gdzie Chrystus Pan żył, umarł i zmartwychwstał, słońce wschodzi na kilka godzin wprzód, niż u nas. A zatem kiedy u nas wieczór, tam już jest poranek dnia następnego. Mimo tej wesołości w kościele, post jednak w sobotę wieczór jeszcze się nie ukończył, bośmy go zaczęli od północy według naszej rachuby. Dla tego też nagannie czynią ci, którzy wróciwszy z wieczornej rezurekcji, zabierają się do święconego przed północą.

Pogrzeb Pana Jezusa.

Kilka objaśnień historycznych.

Ciała skazanych oddawano czasem rodzinie celem pogrzebania. Zazwyczaj grzebano je na miejscu kaźni. Byłoby to niechybnie spotkało i Pana Jezusa, gdyby nie to, że Józef z Arymatei, jeden z tajnych uczniów Pana Jezusa, a zarazem członek Wielkiej Rady, miał w sąsiedztwie grób w skale dla siebie wykuty. Golgota, maleńkie, bo na dziewięć metrów obliczone wznieśnienie, leżało tuż za murami miasta. Droga krzyżowa wynosiła coś ponad pół kilometra. Koło wzgórza góckiego prowadziła droga, wzgórze w jej stronę spadało stromo i mogło uchodzić za dość wysokie. Po drugiej stronie drogi były na stokach innego wzgórza ogrody, a w jednym z nich próżny grób, przeznaczony na zwłoki Józefa z Arymatei.

Porozumienie z Nikodemem nastąpiło albo zaraz po wyroku, albo po ukrzyżowaniu. Może czekali obaj, czy też Pan Jezus nie użyje swej Boskiej mocy i nie uwolni się z rąk oprawców. W każdym razie naprzód było trzeba wymóc zwłoki na Pilacie, co się też bez trudności udało, skoro setnik zaświadczył, że Pan Jezus już nie żyje.

Ciała nieboszczyków Izraelici zawijali zaraz po śmierci w muślinowe prześcieradło i w powijaki. Przy zawijaniu sypano obficie proszek z miry i aloesu, który się rozpuszczał i tworzył z płótnami i ciałem skrzep.

Na głowę nałożono kaptur i przywiązywano naokoło szyi; ręce spowite były razem z ciałem.

Owiniecie ciała i zaprawienie go czynnikami wonnymi wymagało dłuższego czasu. Ponieważ Pan Jezus umarł o godzinie trzeciej, a święta zaczynały się wieczorem (z pierwszą gwiazdą), Józef z Arymatei i Nikodem nie mieli wiele czasu. Załatwienie sprawy u Pilata i zakupno prześcieradeł, jako też zdjęcie Pana Jezusa z krzyża zabrało większą część czasu; musiano tedy natarcie ciała odłożyć na dzień po sabacie, a narazie owinąć je tylko w prześcieradło, dodając trochę wonnych rzeczy. Wskazuje na to wyraźnie opowiadanie o niewiastach, które rano po sabacie szły do grobu, aby namaścić Jezusa. Było to dopuszczalne, bo do czwartego dnia grób mógł być otwierany, a dopiero od tego czasu musiał być zamknięty na czas długi. Niewiasty nie czyniły tedy nic zdrożnego. O tem, że Sanhedryn nienawiścią swoją ścigał Pana Jezusa, nawet po śmierci i że grób opieczętował, aby nikt nie mógł go otworzyć, bo to się stało w sabat, a więc w dniu, w którym Izraelici zazwyczaj nie wychodzili za miasto.

Zamożni mieli groby kute w pagórkach skalistych. Groby takie stały odosobnione i taki też był grób Józefa z Arymatei. Do grobu wchodziło jak do pokoju. Sien grobowa miała około 9½ stóp długości, sześć stóp szerokości, a siedm wysokości. Prowadził do niej mały przedsionek. Wejście było niskie. W bocznej ścianie grobu wykuta była ława wklęsła, na której złożono owinięte zwłoki. Głowa ułożona była cokołwiek wyżej 3½ stóp od podłogi, nogi niżej (3 stopy). Grób przywalono kamieniem znacznej wielkości. Miał kształt okrągławo-podłużny, aby z jednej strony nie usuwał się pod lada wstrząśnieniem a z drugiej w tym celu, aby rodzina zmarłego nie miała zbyt wiele trudu z otwieraniem grobu.

Pan Jezus, jak wiadomo, pokonał wszystkie przeszkody i powstał z grobu, dając w ten sposób nieprzparte niczem świadectwo swojego Bóstwa.

Juliusz Słowacki u Grobu Chrystusa Pana.

Dnia 13 stycznia 1837 roku, mając lat 28 życia, stanął Słowacki w Jerozolimie. Z dnia 14 na 15-go stycznia miał całą noc przebyć samotnie w kaplicy Grobu Pana Jezusa. Przez cały dzień przed tą nocą był tak silnie wzruszony, że często wstrząsał nim płacz, który ledwie mógł pohamować przed innymi. Nareszcie, o godzinie 7-mej wieczór wszedł do świątyni. Bramę za nim zamknięto — pozostał sam.

Przed nim, u wejścia, nawprost drzwi leżała płyta z czerwonego marmuru, oświetlona kandelabrami. Na tej płocie zostały przed wiekami złożone święte Zwłoki Chrystusa po zdjęciu Ich z krzyża, na niej były balsamowane. Stąd w prawo idzie się na Golgoię a na lewo do wielkiej rotundy, w której środku pod kopułą wznosi się kaplica Grobu. Ściany wewnątrz wyłożone są czerwonym marmurem i obsypane pysznymi ozdobami. Z drżącym sercem zstępował do wnętrza. Obejrzał kamień, na którym spoczął anioł w Wielką Noc Zmartwychwstania i ściany, wyłożone śnieżnobiałym marmurem, dalej sarkofag z białego marmuru, złote i srebrne świeczniki, w zagłębieniach stojące i stary obraz, przedstawiający chwilę Zmartwychwstania. 48 lamp złotych i srebrnych zwiesza się w kaplicy z sufitu. Tam zobaczył Juliusz kapłana, który go pozdrowił i pokrocił wołą świętą, poczem zostawił go na samotnej

modlitwie. Poeta tak opisuje sam dalej: „Zostałem sam! Rzuciłem się z wielkim płaczem na kamień Grobu. Modliłem się gorąco za Ciebie, droga moja (Matko) i za moją Ojczyznę. Kamień łzami zrosiłem... Miałem ze sobą bfblię (Pismo św.) i czytałem ją do godz. 11-tej w nocy. O pół do dwunastej weszła do Grobu młoda kobieta i mężczyzna, jak sądziłem, małżonkowie. Oboje pomodlili się krótko, pocałowali kamień, a potem, przyszedłszy do mnie, oboje pocałowali mnie w rękę. Tak byłem zmieszany, że nie wiedziałem, jak się znaleźć. Wyszli, zostałem sam! O godzinie 12-tej dzwon drewniany obudził w kościele księży greckich: różne wiary budziły się na ten głos poczęły, katolicy księża zaczęli śpiewać jutrznię. Ksiądz Maksymilian Ryko Tow. Jez. wyszedł z Mszą św. na intencję naszej Ojczyzny.

Do tej Mszy św. służył sam Słowacki. Dopiero o godz. 3 nad ranem udał się na spoczynek i spał, jak pisze „snem dziecka, które się znuży łzami“. Po owej nocy u Grobu Juliusz, dotąd tak smutny, czuł się jakby odrodzonym. Pogoda i spokój zagodziły w jego sercu. Z religijną czcią rozpoczął pielgrzymkę do wszystkich miejsc, pamiętnych pobylem, działaniem i męką Chrystusa. Poszedł do Ogrójca, na górę Oliwną, gdzie przed wiekami modlił się Zbawca za niego. W głębokim skupieniu długo chodził poeta po gaju świętym. Zwiedził też dolinę Józafata i kościół Grobu Matki Boskiej, do którego prowadzi przeszło 50 schodów. Mnosiwo w tej okolicy nagrobków, bo wszystkie wyznania składają tu ciała zmarłych, aby powstać mogły na miejscu na Sąd ostateczny. Zwiedziwszy ziemię świętą, udał się Juliusz na górę Liban, do klasztoru, gdzie mieszkali zakonnicy ormjańskiego obrządku. Tu w miejscu cichem, bezludnem, skąd wspaniały widok ma się na morze, spędził dni kilka, gotując się do spowiedzi z całego życia. O niej tak pisze do matki:

„Dzień Wielkiej Nocy spędziłem w klasztorze. Przyjechał umyślnie ks. Jezuita (M. Ryko), ofiarując mi się za spowiednika. Kiedy w szarej godzinie poranku ukląknę przed nim, chcąc wymówić pierwsze słowo, rozpląkałem się jak dziecko, tak mi to przypomniawszy dawne lata, dawną niewinność, wszystko, od czego mnie potem długie lata oddzieliły. Po skończonej spowiedzi ksiądz wstał, uderzył mnie po ramieniu i rzekł: Idź w pokój, wiara twoja zbawiła cię!“

W Getsemani.

W ogrójcu ciemnym, tam gdzie gaj Cedronu,
Na zimnym głazie opierając dłonie,
W obliczu męki, zdrady, lez i zgonu
Rozmawia z Bogiem — dusza w smutku tonie:

Myśl ma truchleje przed straszną czarą,
Którą mam spełnić na Golgoty szczycie,
By Twej święłości godną być ofiarą
I światu podać wiekuiste życie.

Lecz skoro taka jest Twa, Ojczywo, wola,
Niech się wypełni, niech się ze mną stanie
Niech w słońcu łaski zajaśnieje rola
Przez moją mękę i moje skonanie.

* * *

I ty mój bracie, gdy dzień idzie męki,
Gdy twoje serce, twoje myśli rani,
Z podaniem przyjmij krzyż z ojcowskiej ręki.
Jak twój Zbawiciel w cichym Getsemani.

X. E. Nawrowski.

Pragnę.

Wielki Piątek.

Boski Zbawiciel wisi na krzyżu w niewymownych boleściach. Słońce zakrywa swe oblicze, ziemia drży, wszelkie stworzenie się smuci. Ludzie tylko zostają zimni, obojętni, bez serca. Ciemność zakryła Jerozolimę, ciemność zastoniła Golgotę, czarnym welonem.

Kilku tylko wiernych pozostało przy boku konającego Zbawiciela; św. Jan, pobożne niewiasty i Matka Najświętsza. Wszyscy inni puciekali. Jezus cierpi niezmiennie. Wargi i usta rozchylone w pragnieniu gorączkowem, oczy jego błagają o pomoc. Oto wyrwa się z rozpalonych ust skarga bolesna: Pragnę. Tak wołają wargi spragnione, lecz tak woła więcej jeszcze Serce Jego w pragnieniu za zbawieniem dusz nieśmiertelnych. Tak wołają wszystkie rany Jego najświętsze, tak wołają oczy Jego konające.

Pragnę! Tysiącrotnie wyrwa się to wołanie z bezdennej nędzy świata pogańskiego, potęguję się do wstrząsającego krzyku; tysiąca milionów dusz nieśmiertelnych. Pragnę! O tak, świat pogański tęskni za źródłami wody żywej.

Nam jest dane zaspokojenie pragnienia Zbawiciela i świata pogańskiego. Jezusowi przyprowadzić dusze, poganom podać wody ożywiającej, jedno i drugie leży w naszej mocy.

Mocy szczęśliwa, mocy przerażająca! Przerażająca dla odpowiedzialności, gdyż chodzi o przenajświętszą Krew Zbawiciela i dusze nieśmiertelne. Szczęśliwa, gdyż zawiera w sobie miłość Zbawiciela i szczęście wieczne dusz ludzkich.

A gdybyśmy o tej naszej mocy, o tym obowiązku naszym nie pamiętali, gdyby nas misyjne wezwanie Chrystusa z krzyża znalazło obojętnych, wołanie wielkopiątkowe Zbawiciela za zbawieniem znalazło pełnych miłości własnej?

Wtedy zaiste Wielki Piątek stałby się dla nas dniem potępienia, w którym by nas łzy pogan oskarżały, a Krew Zbawiciela nas sądziła!

Kiedy zmieniają sukienkę na cud. obrazie Matki Boskiej Częstochowskiej

Corocznie na Jasnej Górze w Wielki Czwartek odbywa się zmiana sukienki na cudownym obrazie N. Panny.

Tej uroczystej i wiekami uświęconej ceremonii dopelniają zwykle Ojcowie Paulini z uderzeniem 4-ej godziny rano, gdy jeszcze drzwi świątyni są zamknięte, aby uniknąć natłoku ludzi ze względu na szczupłość miejsca, w którym się ta ceremonia odbywa. Jeszcze zwykle ciemno, gdy na korytarzach klasztornych pojawiają się zakonnicy, śpieszą ku zakrystii, otwierają wejście do skarbcza i dążą po schodach ku malej celce, przylegającej z tyłu do górnej części ołtarza.

Wszyscy klękają, poczem dwóch Paulinów przybranych w komże i stuły wyjmują obraz z ołtarza i składają go na stole nakrytym białym obrusem. Pod przewodnictwem przeora rozpoczynają modlitwy, po skończeniu których zdejmują koronę i sukienkę, odnoszą ją do skarbcza, a przynoszą inną.

Obraz okurzają delikatnie, kładą na nim welony, różne płótna, które później tną na kawałeczki i rozdają w zakrystii w ciągu roku na pamiątkę, kto o to

prosi. Kładą także obecni obrazki, medaliki, krzyżki na obrazie. Każdy pragnie aby te przedmioty, które i tak mamy w poszanowaniu, dotknęły się w tej świętej relikwii. Po tem do gwoździaków — znajdujących się w obrazie przymocowują drutem koronę, aniołki i sukienkę. Po przybraniu obrazu przeor z obecnymi odmawia litanję do Najświętszej Marii Panny, po ukończeniu której znowu dwóch zakonników wstawia obraz do ołtarza.

DLA ROZRYWKI

Nr. 47. Szarada.

Pierwsze litera — drugie z trzeciem na wsi.
Ody hojnie darzą, ludzie też laskawsi.
Wszystko pod bronią a ich dzielne ramie,
Jak Pol nam śpiewa, „półki diabłów złamie“.

Nr. 48. Lamigłówka zgłoskowa.

ulożył Felmuś.

Z następujących 63 zgłosek: a, a, ar, ast; bek, bra, bre; ca, chał, ciusz, cja, cut; da, dry; fran; ka, ka, ko, ko, koś, kraj, la, la, le, lok; lań; ma, ma, me, me, men, mi, mja, mistrz, mo, mo; na, na, nek, ni, nie, no; o, ob, och, or, osz; pa, pe, pi, ra, ri; szar; ta, te, ter, ter, tu, tyk; wa, wa, wra; złożyć 23 wyrazy, których trzecie litery czytane z lewej na prawą stronę dają nazwę święta jednego najważniejszego ze świat Kościoła katolickiego.

Znaczenie wyrazów: 1. Miasto pamiętne krwawą rzezią w r. 1831. 2. Bogactwo ziemskie. 3. Oplata z góry za przesłanie listu. 4. Wąwoz w Tessalii. 5. Nazwa przemijających zjawisk powietrznych. 6. Ptak, pływak. 7. Taniec górnośląski. 8. Imię jednego z archaniołów. 9. Urząd dworski, marszałek dworu. 10. Tłumacz i dziennikarz czeski, dawno zmarły. 11. Przestrzeń ziemi. 12. Cierpiący na oddych utrudniony. 13. Utwór leśkowiasty wulgaru. 14. Zakład rządowy, w którym biła pieniądze. 15. Rzeka w Ameryce Południowej. 16. Świecidelko przyćpione do łańcuszka od zegarka. 17. Karta geograficzna. 18. Bliski krewny. 19. Miasto powiatowe w Małopolsce. 20. Bohater z pod Racławic. 21. Łukowe skupienie na filarach. 22. Imię żeńskie. 23. Odwołanie się od wyroku niższej instancji do sądów wyższych instancji.

Za dobre rozwiązanie zagadek przeznaczamy 3 nagrody w postaci książek. Kupon nakleić do rozwiązania i nadesłać najpóźniej do 30 marca.

Rozwiązanie zagadek z nr. 10.

Nr. 43. Lamigłówka sylabowa.

1. Badjan
2. Wezuwiusz
3. Aniołowie
4. Mleko
5. Równik
6. Ormoko
7. Arcybiskup
8. Gramofon
9. Protazy
10. Boratynsk
11. Bolesław
12. Krematorium
13. Gwarantować
14. Koń
15. Maszerować
16. Makassar
17. Gratulować

Dziewica Orleańska.

Nr. 44. Szarada.

Stypa — Lena — Palestyna.

Za dobre rozwiązanie zagadek nr. 43 i 44 otrzymali nagrody: Gertruda Malcherkówna, Paweł Bartoszek, Jan Kalk, Franciszek Mitrega.

KUPON 20.

ważny do ubiegania się o nagrodę za dobre rozwiązanie zagadek.

Imię i nazwisko . . . . .
Miejsce zamieszkania . . . . .
Ulica . . . . . nr. . . . .